

Zgodilo se je, kakor so bili napovedali zdravniki: odrezali so mu bolno nogo, da so tako rešili vsaj njegovo življenje. Nadomestili so mu jo z leseno.

Nato so poslali siromaka domov k materi. Tu sedaj životari, služeč si z lahkim ročnim delom, kakor z izdelovanjem nekaterega kmetijskega orodja in raznih igrač, borni kruhec ter pobirajoč miloščino usmiljenih ljudij.

Kako lahko bi bil pač pri svojem krepkem telesu živel srečnejše in veselejše!

Zaznamovani dnevi.

(Spisal *Ž. Štrukelj.*)

VIII. O s e.

Grije so bili: Tugovčeva dva, Ciril in Jožek in pa Bobov Tonček. Vedno so bili skupaj, kakor bi bili zvezani. Če so se semtertam malo skavsali, to nič ne dé, saj drugače bi se ne bili mogli, če bi ne bili tičali zmeraj skupaj, pa take reči so bile hitro pozabljene. Oni dan so se kopali. Že drugače so bili poskočni in razposajeni, da nikoli tega, sedaj pa, ko jih je še voda poživila, res ni bilo drugače mogoče, kakor da zopet katero uganejo — samo ne povprašujte, kakšno.

„Mene skoro mrazi“, dejal je Tugovčev Jožek, ki se je doslej zares nekam zmrznjeno držal; „poskusimo se, kdo bo preskočil to-le ribičevo ograjo.“ Stali so namreč pri nekakšnem plotu, na katerem je ribič Martin mreže sušil.

„Saj res ni gorko“, pritrди mu brž brat Ciril ter je brž pripravljen skakati.

„Martin je še od zadnjič hud na nas, ko smo mu čoln odvezali in se majhno vozili“, pa jima ugovarja Bobov.

„Naj se jezi, da nas le ne dobi“, zavrne ga Jožek.

„Ej, mi nismo tako nespametni kakor ribe“, ponaša se Ciril. „Ribo že ujame, ribo, mi se pa ne damo! Naj le pride! Saj nas ne bo dolgo videl.“

„Vesta, kaj?“ nasvetuje sedaj Bobov, ki se je vendar-le Martina bal, „vesta, kaj? Tecimo rajši gori v breg, pa se bomo še bolj ugrel. Tam blizu Šimenčevega hrasta so ose v zemlji. Dajmo jim nad luknjo zakuriti.“

„Pa tecimo tja gori!“ bil je Jožek brž pri volji in si pritrдил klobuk, za katerim je imel vedno pero. „Jaz bom prvi tamkaj.“

„O, saj boš res!“ hotel se je že kregati Ciril in mislil brž steči, ker je stal pred ograjo, onadva pa za njo.

„Stoj, lej ga, vsi hkrati bomo stekli in v vrsto se bomo vstopili!“ potegnil se je Jožek za pravico ter bil s Tončkom v hipu na drugi strani ograje. Toda dasi je hitel, ni mu dalo drugače, moral je ribiču mimogredé mrežo majhno zamešati, češ, kaj je pa tako siten. Potem so stopili drug poje

drugega, zmenili se, da bodo tekli do hrasta ter da se poprej ne sme nihče ganiti z mesta, dokler ne došteje Ciril do „tri“.

„Tri!“ izrekel je Ciril, in ucvrli so jo, da je bilo veselje.

Bobov je precéj zaostal. Jožek je hotel biti pa po vsej sili prvi. Večkrat si je popravil klobuk in poskušal še urneje teči, pa Ciril je bil vedno vštric njega. In ne samo to, celo majhno pred njim je že bil. Hrast je bil že blizu, in vse je kazalo, da bo Ciril prvi pri njem. Pa le ni bil. A ne zaradi Jožkove hitrosti, temveč zato, ker se je ob palec pobil.

„No, kdo je bil prvi?“ bahal se je Jožek, ki je ves spehan hrast objemal; „ali nisem poprej pravil, da bom jaz?“

„Pa bi ne bil, če bi se jaz ne bil tako neznansko udaril. O, ti reč ti, glej no, saj mi kri teče“, jezil se je Ciril in sedel ter jel ogledovati poškodovani palec.

„Prvi sem, pa reci, kar hočeš!“

„Sedaj seveda, drugače bi pa ne bil.“

„Ti ne znaš dobro teči, ker ne gledaš pod noge.“

„E, seveda ne.“

Bobov je pa šele sedaj pritekel do hrasta in nič se mu ni zdelo za malo, četudi je bil zadnji; saj je bil najmlajši in sploh bolj slaboten kakor Tugovčeva. Kako bi se mogel z njima meriti?

Morda bi se bila Jožek in Ciril še dolgo prepirala, kdo je boljši tekač, zakaj vedno sta trdila vsak svojo. „Jaz sem bil prvi, pa je.“ — „Pa bi ne bil, če bi se jaz ne bil udaril; usajaj se, kolikor hočeš.“ Toda Tončka ta prepir ni prav nič zanimal, zato ju zmoti s pozivom: „Pojdimo nad ose!“

Takoj nad hrastom se je svet polagoma vzdigoval v griček, na katerem je rastlo spodaj resje in trava, višje pa grmovje in drevje. Blizu hrasta v resju so imele ose svoj dom. Kakšen je bil, to je težko povedati, ker niso nikomur dovolile pogledati vanj. Samo vhod — ozka luknjica — je bil viden; drugo je bilo v zemlji.

„Kar zakuri“, ukaže Ciril Jožku, ki je imel užigalice pri sebi. Čemu jih je neki s seboj nosil? Za kaj pametnega jih pač ni potreboval. Toda imel jih je.

„Prinesite poprej suhljadi, s čim naj pa kurim?“ zapoveduje zopet Jožek in išče po žepu užigalic.

„Če so ose globoko v zemlji, saj še čutile ne bodo“, ima tudi Tonček svoje pomisleke. „Luknjo bi bilo dobro malo razbrskati.“

„Potlej boš pa kuril, kaj ne, ko bo vse polno osá iz nje privrelo“, oporeka Jožek.

Ciril pa svetuje to-le, in to je tudi obveljalo: „Zakurimo najprej tam pod hrastom. Tačas si odrežimo smrekovih vej in nanesimo dračja. Potem bomo pa s palicami luknjo malo razkopali in s tem tudi ose razdražili, pa hitro ogenj nad luknjo prenesli, pa bo. S smrekovimi vejami se bomo pa branili.“

Ni minilo deset minut, pa je že gorelo pod hrastom z mogočnim plamenom. Kmalu so prenesli ogenj na treh palicah k osji luknji. Ker se jim

je pri prenašanju ogenj razgrebel, morali so malo počakati. Par osá je jezno brenčalo okrog njih, kakor bi slutile pretečo nevarnost, vendar v luknjo si

niso upale, da ne bi izdale svojega domovanja. Naši trojci so se zdele sitnice nevarne, zato so jih pobili.

Ogenj je na novo dobro zaplamtel, in sedaj so se urno obrnili. Jožek je s palico povrtal luknjo, iz katere je precej začelo jezno brenčati, pa isti

trenutek je že tudi padla žerjavica nad njo. Vse okrog se je zakadilo, da ni bilo nič videti.

Ciril, Jožek in Tonček so stopili na stran in si mencali oči, v katere jim je silil nadležni dim.

„Še na ogenj!“ zavpije Ciril, „poglejta, koliko je osâ! Kje se neki jemljejo?“

Nametali so sušnjave na ogenj, osâ je bilo pa res čedalje več. Iz luknje jih pač ni moglo mnogo živih priti, toda druge so se vračale s paše. In ko so videle zlikovce, ki so jim hoteli dom požgati, prijela jih je silna jeza. Niso vedele, ali bi se znesle nad ognjem, ali nad zažigalci. Povsod so poskušale, a povsod brez vspeha. Ogenj jim je zažgal lahke peruti, da so brž poginile, Ciril, Jožek in Tonček so se pa tudi z vejami spretno branili.

Toda najedenkrat niso več pazili na ose, ampak nekaj hujšega se je pripetilo. Suho resje in trava je začela v celi črti od hrasta do osjega doma goreti. Poprej niso pod hrastom ognja pogasili in ko so ga prenašali, stresali so žerjavico in ogorke, sedaj se je pa vnelo. In kako hitro se je ogenj širil!

„Skrijmo se, bežimo!“ zakliče Bobov ves prestrašen.

„Kaj še, gasimo!“ oglasi se pogumno Jožek, „če ne, gorjé nam!“ To je bila brez dvoma najpametnejša, kar jih je tisti dan rekel. Da bi ne bili ognja zadušili, sam Bog vé, kakšna škoda bi se bila zgodila ob taki suši, kot je bila tisti čas, in ljudij nič blizu!

Sedaj so se skazale smrekove veje! Vendar komaj so potolkli ogenj tukaj, že se je prikazal drugje. Curkoma jim je tekel pot po licu, pa saj jim je tudi lahko: vroče je bilo samo na sebi, pri ognju so bili in še delali, kar se je dalo. Nazadnje so le udušili ogenj povsod in si oddahnili, toda kakšni so bili!

Tonček je bil padel in si rokav zažgal; dobršen kos ga je manjkalo. In kakšno je imel spodnjo ustnico! Kakor kopito! Neka osa mu je pokazala, da tudi ona nekaj premore.

Ciril je bil pa po nogah do kolen ves opečen, ker je tako predrzno skakal po tlečem in gorečem resju. Težko če se mu ni tudi nekaj osâ spravilo v kodraste lase in mu malo poplačalo njegovo razposajenost, zakaj glavo si je pretipaval in gledal žalostno.

Jožek je tudi dobil svoj delež. Na desno oko skoro nič ni videl. Tudi on je padel in se po vsem licu opekel, in pa pero, ki ga je imel tako v časti, se je čisto obžgalo!

Tako se je končalo draženje osâ. Ose so bile ubožice, njih mučitelji pa tudi. In ko so vaščani videli naše zaznamovance — pa precéj dolgo so se jim poznali sledovi tega dne — niso jih prav nič pomilovali, temveč dejali: „Prav jim je, prav, še premalo so jo skupili! Zakaj pa ne pusté v miru nobene stvari!“

I, no, pa še mi tako recimo, če niste drugačnega mnenja, kaj?

